

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 5Pc/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923201910
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6923201910.2

Uznesenie

5

5Pc/1/2023

Okresný súd Rimavská Sobota, v právnej veci navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. a výživou oprávneného E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, XXX XX G. X, H. I., o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

5

5Pc/1/2023

I. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc.

II. Konanie sa zastavuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

3

5Pc/1/2023

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu 07.06.2023 domáhal zrušenie vyživovacej povinnosti voči plnoletému synovi z dôvodu, že syn dňa 27.02.2023 ukončil štúdium na vysokej škole - Fakulta životného prostredia CZU v Prahe a 01.05.2023 sa zamestnal vo firme v Prahe.

2. Výživou oprávnenému bol návrh doručený do vlastných rúk 24.07.2023. Výživou oprávnený sa k návrhu nijakým spôsobom nevyjadril.

3. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v účinnom znení (ďalej aj CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 160 ods. 1 zák. č. 161/2015 z. z. Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

5. Podľa § 160 ods. 2 zák. č. 161/2015 z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Predtým ako súd pristúpil ku konaniu vo veci samej, skúmal či má právomoc na konanie a rozhodovanie v danej veci. Právomoc súdov členských štátov Európskej únie vo veciach vyživovacej povinnosti upravuje Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej aj Nariadenie), ktoré má v zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky a je priamo aplikovateľné.

7. Predmetná vec spadá pod pôsobnosť tohto Nariadenia *ratione materiae*, keďže v zmysle čl. 1 ods. 1, sa Nariadenie vzťahuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva.

8. Podľa čl. 3 Nariadenia je v členských štátoch právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

9. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia účastníci konania sa môžu dohodnúť, že právomoc konať o existujúcich alebo prípadných budúcich sporoch medzi nimi vo veci vyživovacej povinnosti majú tieto súdy členských štátov: a) súd alebo súdy členského štátu, v ktorom má jeden z účastníkov obvyklý pobyt; b) súd alebo súdy členského štátu, ktorého štátnym príslušníkom je jeden z účastníkov;

10. Podľa čl. 4 ods. 2 Nariadenia dohoda o voľbe súdu sa uzaviera v písomnej forme.

11. Podľa čl. 5 nariadenia okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa odporca zúčastní konania. To neplatí, ak sa odporca zúčastní konania len, aby namietol absenciu právomoci.

12. Podľa čl. 10 Nariadenia ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej nemá podľa tohto nariadenia právomoc konať, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

13. Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti sa neopiera o koncept obvyklého pobytu, ako ho môže chápať vnútroštátne právo členského štátu, ale používa ho ako autonómny koncept európskeho práva. Posudzovanie existencie obvyklého pobytu (najmä v prípade jeho presťahovania do iného členského štátu) je prísne individuálne a závisí od skutkových okolností daného prípadu. Európsky súdny dvor vymedzil kritériá, na základe ktorých má súd riešiť otázku obvyklého pobytu fyzickej osoby vo svojich rozsudkoch C-523/07 a C-497/10 tak, že tento pobyt zodpovedá miestu, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia fyzickej osoby do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto členského štátu, štátnu príslušnosť, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré udržiava v danom štáte. Je na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má fyzická osoba obvyklý pobyt, majúc na pamäti všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu.

14. V danom prípade je zrejmé, že výživou oprávnený, ktorý má súčasne v predmetnom konaní postavenie odporcu, teda osoby, proti ktorej návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti smeruje, nemala v čase začatia konania (dňa 07.06.2023, kedy bol súdu doručený návrh) bydlisko na území Slovenskej republiky ale na území Českej republiky. Výživou oprávnený E. B., žije aj podľa údajov obsiahnutých v návrhu v Českej republike, kde študoval na vysokej škole a následne po jej ukončení nastúpil do zamestnania. Z pripojeného súdu Okresného súdu Revúca, RA-4P/32/2013, v ktorom sa viedlo konanie okrem iného o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči, v tom čase ešte maloletému synovi vyplynulo, že už v čase vedenia tohto konania, teda v roku 2013, býval výživou oprávnený aj so svojou matkou v Prahe a je zrejmé, že tam žije doposiaľ. Preto v zmysle čl. 3 ods. 1 Nariadenia nie je daná právomoc slovenských súdov na konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči výživou oprávnenému.

15. Právomoc tunajšieho súdu na konanie mohla byť založená písomne uzavretou dohodou o voľbe právomoci slovenských súdov, keďže v Slovenskej republike má výživou povinný (v predmetnom konaní navrhovateľ) obvyklý pobyt a obaja účastníci sú štátni občania SR (čl. 4 ods. 1 písm. a/, b/ Nariadenia). Súd vyzval navrhovateľa, aby súdu uviedol, či existuje medzi ním a výživou oprávneným písomná dohoda o voľbe právomoci súdov SR. Navrhovateľ na výzvu súdu nereagoval.

16. Právomoc slovenského súdu mohla byť založená aj v súlade s čl. 5 Nariadenia, na účasti odporcu v konaní. Návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti bol výživou oprávnenému doručený do vlastných rúk 24.07.2023. Výživou oprávnený sa k návrhu nijako nevyjadril, predmetného konania sa nezúčastnil.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že tunajší súd nemá právomoc na konanie a rozhodnutie v danej veci ani podľa čl. 3 Nariadenia, ani podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia (na základe dohody o voľbe právomoci súdu) a nebola založená ani na základe účasti odporcu (výživou oprávneného) v konaní podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia. Preto v súlade s čl. 10 Nariadenia súd ex offo vyhlásil, že nemá právomoc.

18. Právomoc súdu je jednou zo základných, neodstrániteľných podmienok, za ktorých súd môže konať a jej nesplnenie má za následok, že konanie musí byť zastavené. Preto súd, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 160 ods. 1, 2 CSP, konanie zastavil.

19. O trovách konania účastníkov súd rozhodol v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

2

5Pc/1/2023

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Rimavská Sobota. Odvolanie podávané poštou, je vhodné adresovať nasledovne: Okresný súd Rimavská Sobota, pracovisko Revúca, SNP 539/1, 050 01 Revúca (§ 357 v spojení s § 362 ods. 1 a v spojení s § 125 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§365 ods. 1 CSP)